

másfelől az új becslés fogantatásával sérelmet szenvedő fél a sérelmének orvoslását a bíróságtól hiába szorgalmazza.

A Te. 74. §-ának 5. bek. értelmében az ingóság a szakértő által megállapított kikiáltási ár $\frac{1}{3}$ -án alul el nem árverezhető. A Te. 74. §-ának e rendelkezése ma is hatályban van. Sem újabb törvény, sem pedig a rendelet hatályon kívül nem helyezi. (Pedig ez nem lehet elvétés eredménye, mert a rendelet 24. §. ut. bek. a Te. 74. §-ának ut. bekezdését hatályától megfosztja, tehát e rendelkezést is expressis verbis hatályon kívül helyezte volna a rendelet — ha ez lett volna az intenciója.) Bíróságaink mégis ez esetben is csupán a kikiáltási ár $\frac{2}{3}$ -áért engedik meg az ingóság elárverezését. Még ha ez is lett volna a rendeletnek az intenciója, alkotmányjogi és a jogszabályok hierarchiája szempontjából nagyon aggályos tételes törvényi jogszabályt, amely speciális eljárást tartalmaz egy rövid időre szóló rendeletnek a magyarázatával sutbadobni.

Érdekes gyakorlat alakult ki abban a kérdésben, hogy hatályosul-e a Vt. 107. §., ha a végrehajtást szenvedő kijelenti, hogy ingóságait az árminimumra való tekintet nélkül engedi elárvereztetni. Vagiys, hogy az adós, kinek érdekében és védelmére hozták az 5610/1931. M. E. sz. rendeletet, lemondhat-e hatályosan ez a rendeletben foglalt védelemről. Bírói gyakorlatunk újabban még abban az esetben sem enged a $\frac{2}{3}$ árminimumból, ha a végrehajtást szenvedőnek ilyen kérelméhez az összes foglaltatók is csatlakoznak.

Ez a bírói gyakorlat is szöges ellentétben áll a Te. rendelkezéseivel.²⁾ A Te. 74. §. 5. bek. csupán a végrehajtást szenvedő beleegyezését kívánja. Joghasonlóság elve folytán a hitelügyi rendeletet is így kellene magyaráznunk.

Bírói gyakorlatunk tulontúl védi azt az adóst, aki a védelemre nem is reflektál és ezáltal csak a hitelezőt sújtja.

Dr. Grossmann László.

Gazdagodás megtérítése mint kártérítés. Ama kevés konstruktív elgondolás között, amelyeket nagy *Grosschmid*-ünktől az epigonok nem vettek át, sőt amelyek bizonyos ellentmondást váltottak ki, talán a legérdekesebb tudósunk ama meglátása, hogy „a kártérítési jogcím mindig magában foglalja a gazdagodási jogcímet” (Fejezetek Jubileumi Kiadás I. k. 691. l.), de kár és haszon nem összeadva, hanem csak a nagyobbik közülök térítendő meg (ugyanott). Érdekes ennek kapcsán az a megállapítás, hogy a német felsőbírósági gyakorlat ezt a tételt egy speciális területen: a szabadalmi és védjegyjog, úgyszintén a hasz-

²⁾ Legújabban egyes végzések az összes érdekeltek beleegyezése esetén az ingóknak szabad elárverezését rendelik el. De ez nem erősödött még bírói gyakorlattá.

nálati minta oltalma és a tisztességtelen verseny elleni oltalom terén, teljes mértékben magáévá tette. A Reichsgericht ítélkezése során immár mind a négy jogterületen az a szokásjog fejlődött ki, hogy a kizárólagossági jog bitorlójától a sértett választása szerint vagy a kár megtérítését, vagy megfelelő használati díjat, vagy végül azt követelheti, hogy az ellenfél *engedje át neki a sértés folytán elért hasznot*. Ennek megállapíthatása végett őt a gyakorlat *számadásra* kötelezi. Alapítja pedig ez igényeket a gyakorlat a BGB. 687. §. 2. bekezdésére. Míg azonban a szabadsalom és a használati minta birtoklása esetére maga a törvény egyenlősíti a tudatos bitorlást a culpa lata-val, addig az egyéb említett területeken ez a kiterjesztés még az érvényesülésért küzd. A BGB. id. h. a megbízás nélküli ügyvitel fejezetében foglalt helyet és lényegében a mi MT.-unk 1634. s k. §-aival azonos rendelkezéseket tartalmaz, aminek átvitele az itt tárgyalt bitorlási esetekre elég merész jogalkalmazás. Nem riasztotta vissza a gyakorlatot az a meggondolás, hogy egy idegen találmány, idegen védjegy jogtalan használata során elért haszon rendszerint csak részben vezethető vissza az említett jogsértésre, másik részében a tettes saját jogos gazdasági tevékenységének köszöni létét. A számadás során felmerülő adatok alapján a bíró dolga a két ténybeli alap különválasztása. A számadási kötelezettséggel rokon és kapcsolatos a közlési kötelezettség, amelyet a gyakorlat a BGB. 260. §-ára alapít és amely a felfedező esküig megy el. Közelebbi részletek: Dr. Alfred *Hagens*: *Warenzeichenrecht*, Berlin—Leipzig, 1927., 237. s k. ll. és az ott idézettek.

M.

UTSZÉLI JOGESET.

A napokban közölték a debreceni kir. ítélőtábla egy ítéletét, amelyet a bíróság egy kártérítési perben hozott. Az eset ismertetett tényállása szerint a kártérítési per felperese egy koldús volt, ki egyik lábát már régebben egy szerencsétlenség folytán elvesztette. A féllábú koldust a debreceni villamos elgázolta és hosszabb közkórházi ápolás folytán életben maradt, de a másik lábát is elvesztette. A most már lábatlan koldús kártérítési pert indított a villamosvasút vállalat ellen. A debreceni kir. ítélőtábla felebbezési fokon a keresetet elutasította azzal, hogy felperesnek kára fel nem merült, mert a közkórházban ingyen ápolták és másik lábának elvesztésével kimutatható kára nem volt, sőt a koldús még szánalomra méltóbb és így inkább van kilátása alamizsnára, ha nincs lába, mint ha egy lába van. Szégyenkezve kell bevallanunk, hogy a debreceni tábla, hacsak nem akart volna a fennálló bírói gyakorlattal